

Poročilo z 8. mednarodnega Kongresa psihologov Slovenije

Sara Pavlović^{1*} in Zarja Golouh²
¹Jesenice
²Ribnica

Report from the 8th International Congress of Psychologists of Slovenia

Sara Pavlović^{1*} and Zarja Golouh²
¹Jesenice
²Ribnica

Ključne besede: nasilje, poročilo, mednarodne konference

Keywords: violence, report, international conferences

Nasilje obstaja že odkar obstaja človeštvo in ima mnogo obrazov. Kadar o nasilju poročajo mediji, najpogosteje izpostavijo dejanja, ki so šokantna in kruta, vendar pa nasilje ni vedno tako lahko prepoznavno. To lepo ilustrira naslednji citat: “Nasilje ne pomeni zgolj umoriti nekoga. Nasilje je, ko uporabimo ostro besedo, ko naredimo gesto, da bi nekoga odslovili, ko ubogamo le zato, ker je prisoten strah.” (Krishnamurti, 1997).

Spolno nasilje ne pomeni le posilstva, ampak se lahko kaže že skozi neokusne opazke in šale. Še bolj prikrite oblike nasilja pa spadajo pod psihično nasilje, ki med drugim pomeni žaljenje, poniževanje in ignoriranje. Obrazi nasilja pa niso različni le glede na to, v kakšni obliki se neko nasilje pojavi, temveč tudi glede na to, kje se pojavlja. Medvrstniško nasilje, ki je pogosto psihično, se pojavlja v vrtcih in šolah. Fizično nasilje se pojavlja v športu. Na delovnem mestu se pojavlja mobing. V marsikateri družini vsakodnevno prihaja do nasilja – nad partnerjem ali partnerko, nad otroki. Včasih je to nasilje fizično ali spolno, mnogo pogosteje pa psihično, ki lahko povzroči veliko škode, kljub temu, da ga je težje prepoznati. Nasilje ima torej mnogo obrazov, prisotno je lahko povsod, med ljudmi vseh starosti in na različne načine. Psiholog mora razumeti, kako in kdaj se pojavlja, da lahko pomaga tistim, ki zrejo v enega od njegovih obrazov.

Letošnji mednarodni kongres psihologov Slovenije je bil namenjen prav osvetljevanju vseh omenjenih obrazov nasilja in vlogi psihologa pri soočenju z njimi. 8. mednarodni kongres psihologov Slovenije je ponovno organiziralo Društvo psihologov Slovenije (DPS), potekal pa je med 18. in 21. septembrom v toplem objemu Zreč. Pred začetkom kongresa (17. septembra) je potekal še Študentski dan, na katerem so spregovorile študentke in študentje oddelkov psihologije v Ljubljani in Mariboru ter oddelka biopsihologije na Primorskem. Udeleženci smo lahko prisluhnili dobro pripravljenim ustnim predstavitvam raziskav, ki so jih izvedli študentje. Udeležili smo se tudi delavnice pod vodstvom S. Majerič, ki nas je spodbudila k razmisleku o tem, kako sodelujemo z drugimi strokami in nam podala smernice za oblikovanje kakovostne kritike. Mag. Gregor Jazbec nas je uvedel v tematiko nasilja s predavanjem, v katerem je skozi oči vojaka predstavil, kakšni so odzivi vojaka na nasilje v vojni. Program študentskega dne je zaključil Matic Munc, ki nam je s pomočjo tehnike sociodrame predstavil svetovalno delo z žrtvami nasilja. Ves dan si je bilo v pritličju Term Zreče mogoče ogledati plakate, ki so jih na temo nasilja na različnih delovnih mestih oblikovali študentje Filozofske fakultete v Ljubljani.

Program uradnega dela kongresa so otvorili predsednik programskega odbora prof. dr. Bojan Musil, predsednik Društva psihologov Slovenije Marko Vrtovec in Alenka Kovač Arh z Direktorata za zdravstveno varstvo Ministrstva za zdravje Republike Slovenije. V prvem dnevu smo prisluhnili plenarnem predavanju doc. dr. D. Modica o psihologiji prepričevanja na spletu. Spregovoril je o spletnih prevarah in o metodah prepričevanja, ki jih te uporabljajo. Zaradi navdušenja publike in aktualnosti obravnavane tematike se je plenarno predavanje nadaljevalo še v soboto zjutraj, ko je predavatelj spregovoril o psihologiji informacijske varnosti.

* Naslov/Address: Sara Pavlović, e-mail: sara.pavlovic.72@gmail.com

Skozi tri dni kongresa se je zvrstilo veliko simpozijev, ustnih predstavitev in delavnic z različnimi tematikami, ki so osvetljevale vsaka svoj obraz nasilja. Ne glede na področje zanimanja posameznega udeleženca je prav vsak lahko našel cel kup dogodkov, ki so bili posebej zanimivi in aktualni prav zanj. Veliko govora je bilo o vzrokih in posledicah nasilja, vse od medvrstniškega nasilja v šolah in vzgojnih zavodih pa do nasilja usmerjenega nase – samomora. Dr. Peter Janjušević je v svojem plenarnem predavanju podal veliko koristnih informacij o socialno-kognitivnih dejavnikih agresivnega vedenja pri mladostnikih. Seveda pa nismo ostali le pri razpravljanju o nasilju, ampak je bilo večkrat poudarjeno tudi, na kakšne načine lahko kot psihologi pomagamo v procesu zmanjševanja nasilja in kakšni preventivni programi že obstajajo na tem področju. Dr. Shawe-Taylor nam je predstavila tehnike obvladovanja agresije v psihiatričnih bolnišnicah v Angliji, ki bi jih bilo smiselno aplicirati tudi v našem okolju. V četrtkovem simpoziju je bil predstavljen preventivni program na področju medvrstniškega nasilja NEON, okrogla miza z naslovom “Kako v vrtcih in šolah uspešno preprečevati in ustavljati nasilje?” pa je predstavila mnogo primerov dobrih praks na tem področju. Spoznali smo tudi preventivni program “To sem jaz”, ki je namenjen izboljšanju socialnih in čustvenih veščin pri osnovnošolcih. V svojem plenarnem predavanju pa je izr. prof. dr. Katja Košir spregovorila tudi o spodbujanju spoštljivih odnosov v šoli kot enega od načinov zmanjšanja in preprečevanja medvrstniškega nasilja in viktimizacije.

Tekom kongresa so spregovorili mnogi raziskovalci na področju psihologije v Sloveniji (tako profesorji kot študentje) in nam predstavili izsledke svojega dela in nekatere nove merske pripomočke, ki jih bo mogoče uporabljati v Sloveniji. Program kongresa je ponujal tudi udeležbo na različnih delavnicah. Te so bile med drugim namenjene razbijanju mitov o pozitivni samopodobi, predstavitvi nekaterih novih kognitivnih in metakognitivnih treningov in ugotavljanju načinov uporabe psiholoških znanj v praksi.

Novost letošnjega kongresa je bila oblika odprtega problemskega prostora, ki je omogočila večje sodelovanje publike pri odpiranju in reševanju vprašanj, ki so se pojavila v razpravah. Na takšen način smo spoznali novosti v prenovljenem Kodeksu poklicne etike psihologov, ki smo ga udeleženci prejeli tudi v tiskani obliki. To nas je spomnilo na pomembnost razprav o etičnosti pri opravljanju našega poklica ter poznavanje in upoštevanje kodeksa. S pomočjo odprtega problemskega prostora smo razpravljali še o trenutnem stanju Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja.

Kongres je udeležencem ponudil mnogo raznovrstnih kakovostnih vsebin, vezanih tako na teorijo kot na prakso. Podane vsebine so nam odkrile zelo širok pogled na nasilje kot pojav ter na vlogo psihologa pri obravnavi in soočenju z njegovimi najrazličnejšimi obrazy. To so znanja, ki jih lahko uporabi prav vsak psiholog ne glede na to, na katerem področju sicer deluje, zato smo hvaležni za tako kvaliteten in raznovrsten program, ki ni le poskrbel, da nasilje razumemo kot kompleksen pojav z mnogimi obrazy, ampak je preko predstavitev izsledkov aktualnih raziskav ponudil tudi odlično priložnost za vzdrževanje procesa vseživljenjskega učenja, ki vključuje tudi spremljanje novosti naše stroke.

Prispelo/Received: 22. 10. 2019

Sprejeto/Accepted: 23. 10. 2019